

2025 ITUC GLOBAL RIGHTS INDEX

THE WORLD'S WORST
COUNTRIES FOR
WORKERS

ԱՐՀՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ

ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

Ա մ ս ա գ ի ռ

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆերանսիա

Բովանդակություն

01

Ողջույնի խոսք

02

Ագրոարդյունաբերական համակարգի աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միությունը հանդիպում է ունեցել անտառային և գյուղատնտեսության ոլորտների աշխատողների հետ

03

Արհմիությունների արդի մարտահրավերներն ու զարգացման ուղիները

04

Industrial Global Union-ի միջազգային արհմիության գլխավոր քարտուղարի ասիստենտ Քեմալ Օզկանի այցը Հայաստան

05

Հանդիպում Industrial Global Union-ի գլխավոր քարտուղարի ասիստենտի հետ

06

Արհմիությունների դերը կորպորատիվ կառավարման մեջ

07

Գյումրի կատարած մեկօրյա ուղևորության մասին

08

Առաջին լրատվական ալիքն անդրադարձ է կատարել Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիայի կողմից կազմված «Իրավունքների համաշխարհային ինդեքս 2025» զեկույցին

09

«Առաջնորդության վերելք». կանանց հզորացման նոր փուլ Հայաստանում

Ողջույնի խոսք

«Արհմիութենական անցուղարձ» ամսագիրն արդեն երկրորդ տարին շարունակում է իր գործունեությունը՝ լուսաբանելով և հանրահռչակելով Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի (ՀԱՄԿ) կողմից կատարված աշխատանքները: Այս ամսագիրը դարձել է հարթակ, որտեղ ներկայացվում են արհմիութենական առօրյայի կարևոր իրադարձությունները, ծրագրերը և միջոցառումները, որոնք նպաստում են աշխատողների իրազեկմանն ու նրանց աշխատանքային, սոցիալական, տնտեսական և մասնագիտական իրավունքների պաշտպանությանը:

Այսօր, ավելի քան երբևէ, տեղեկացված լինելը կարևոր է, և մենք շարունակում ենք մեր գործն՝ ամրապնդելով արհմիութենական շարժումը Հայաստանում և տարածելով տեղեկատվություն:

Ագրոարդյունաբերական համակարգի աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միությունը հանդիպում է ունեցել անտառային և գյուղատնտեսության ոլորտների աշխատողների հետ

2025 թվականի հուլիսի 5-6-ն Ագրոարդյունաբերական համակարգի աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միությունը Աղվերանում հանդիպում է ունեցել անտառային և գյուղատնտեսության ոլորտների աշխատողների հետ:

Արհմիությունների արդի մարտահրավերներն ու զարգացման ուղիները

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի և Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության համագործակցության շրջանակում 2025 թվականի հուլիսի 12-13-ին և 19-20-ին կազմակերպվել են «Արհմիության ներկա մարտահրավերները» թեմայով սեմինարներ:

Սեմինարների ընթացքում մասնակիցները քննարկել են ժամանակակից արհմիությունների առջև կանգնած հիմնական խնդիրներն ու մարտահրավերները, ինչպես նաև դրանց հնարավոր լուծումները:

Քննարկումները ընդգրկել են հարցեր աշխատողների իրավունքների պաշտպանության, սոցիալական երկխոսության արդյունավետ մեխանիզմների, նոր տնտեսական ու տեխնոլոգիական փոփոխությունների ազդեցության, ինչպես նաև արհմիությունների գործունեության մեջ երիտասարդների և կանանց ներգրավվածության կարևորության վերաբերյալ:

Industrial Global Union-ի միջազգային արհմիության գլխավոր քարտուղարի ասիստենտ Քեմալ Օզկանի այցը Հայաստան

2025 թվականի հուլիսի 16-17-ը Industrial Global Union միջազգային արհմիության գլխավոր քարտուղարի ասիստենտ Քեմալ Օզկանն աշխատանքային այցով գտնվում էր Հայաստանի Հանրապետությունում:

Այցի շրջանակում հուլիսի 16-ին կազմակերպվել է սեմինար՝ նվիրված «Industrial Global Union-ի անդամ կազմակերպությունների կարողությունների զարգացմանը Հայաստանում» թեմային: Սեմինարը նախատեսված էր Արդյունաբերության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության (ՃՀՄ) անդամակցող շուրջ 16 կազմակերպության ներկայացուցիչների համար:

Միջոցառմանը մասնակցում էր Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը, ով հանդես եկավ բացման խոսքով՝ ընդգծելով նման ձևաչափով հանդիպումների կարևորությունը և խթանելով մասնակիցների ակտիվ ներգրավվածությունը քննարկումներին:

Սեմինարի ընթացքում ծավալվեցին բազմակողմանի քննարկումներ արդյունաբերության ոլորտում առկա մարտահրավերների, սոցիալական գործընկերության զարգացման, ինչպես նաև առողջ և անվտանգ աշխատանքային միջավայրի ապահովման ուղղությամբ:

Բոլոր մասնակիցները բարձր գնահատեցին Industrial Global Union-ի և հայկական արհմիությունների միջև մինչ այժմ ձևավորված արդյունավետ և երկարատև համագործակցությունը: Կողմերը վերահաստատեցին իրենց պատրաստակամությունը շարունակելու ու խորացնելու այդ համագործակցությունը:

Քննարկումներին մասնակցում էին նաև Industrial Global Union-ին անդամակցող «Էլեկտրաարհմիություն» արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ Կարինե Ալոյանը և Լեռնագործների, մետալուրգների և ոսկերիչների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ Էդուարդ Փախլանյանը:

Միջոցառման ավարտին ամփոփիչ ելույթով հանդես եկավ Արդյունաբերության աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության նախագահ Արիստակես Դանիելյանը՝ շնորհակալություն հայտնելով բոլոր մասնակիցներին արդյունավետ համագործակցության և ակտիվ ներգրավվածության համար:

Հանդիպում IndustriALL Global Union-ի գլխավոր քարտուղարի ասիստենտի հետ

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը և տեղակալ Տիրուհի Նազարեթյանը 2025 թվականի հուլիսի 17-ին հյուրընկալել են IndustriALL Global Union-ի գլխավոր քարտուղարի ասիստենտ Քեմալ Օզկանին: Հանդիպման ընթացքում ՀԱՄԿ-ի նախագահը ներկայացրել է Հայաստանում արհմիութենական շարժման առաջնահերթությունները, առկա մարտահրավերները, ինչպես նաև վերջին տարիներին իրականացված աշխատանքներն ու ծրագրերը: Քեմալ Օզկանը ներկայացրել է IndustriALL Global Union-ի կողմից իրականացվող և հետագայում Հայաստանում իրականացվելիք ծրագրերը:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահը կարևորել է հատկապես հուլիսի 16-ին IndustriALL Global Union-ին անդամակցող ՀԱՄԿ-ի անդամ ՃՀՄ-երի արհմիութենական ակտիվի հետ հանդիպումը, ինչպես նաև բարձր է գնահատել նշված ճյուղային հանրապետական միություններին մշտական աջակցությունը:

Արհմիությունների դերը կորպորատիվ կառավարման մեջ

2025 թվականի հուլիսի 24-ին տեղի ունեցավ Հայաստանի բանկերի և ֆինանսավարկային կազմակերպությունների աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ճյուղային հանրապետական միության (ՃՀՄ) կողմից կազմակերպված աշխատաժողովը «Արհմիությունների դերը կորպորատիվ կառավարման մեջ» թեմայով:

Միջոցառմանը մասնակցում էին Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահի տեղակալ Տիրուհի Նազարեթյանը, ՃՀՄ-ի գործկոմի անդամները, նորընտիր արհմիության նախագահները, Հայաստանի բանկերի միության աշխատակազմի ղեկավար Քրիստինե Բեգլարյանը, գլխավոր հաշվապահ Աննա Եգանյանը, ՀՀ վարկային կազմակերպությունների միության գործադիր տնօրեն Խորեն Քերոբյանը, ՀՀ կենտրոնական բանկի կորպորատիվ կառավարման մասնագետ Մարիամ Խաչատրյանը, իրավաբան Քաղցրիկ Ավագյանը, ՀՀ ֆինանսական հաշտարարի տեղակալ Փիրուզ Սարգսյանը, անկախ փորձագետ Լիզիա Ղազարյանը, «Հայաստան» խմբագրության ղեկավար Տիգրան Նիկողոսյանը:

ՀԱՄԿ-ի նախագահի տեղակալ Տիրուհի Նազարեթյանն իր ողջույնի խոսքում ընդգծեց օրենսդրական փոփոխությունների և աշխատանքային խնդիրների կարևորությունը՝ նշելով, որ արհմիությունը ոչ միայն իրավունքներ ներկայացնող ու պաշտպանող կառույց է, այլ նաև համերաշխության գաղափար և արժեհամակարգ:

ՃՀՄ-ի նախագահ Լաուրա Հակոբյանն իր ելույթում ներկայացրեց միջազգային փորձը՝ ընդգծելով, որ արհմիությունների ներգրավվածությունը կորպորատիվ կառավարման գործընթացում մեծ նշանակություն ունի:

Աշխատաժողովի ընթացքում տեղի ունեցավ մտքերի ազատ փոխանակում, որի շրջանակում մասնակիցները ներկայացրին իրենց խնդիրներն ու առաջարկները:

Գյումրի կատարած մեկօրյա ուղևորության մասին

2025 թվականի հուլիսի 26-ին Հայաստանի մշակույթի աշխատողների արհեստակցական կազմակերպությունների ՃՀՄ-ն կազմակերպեց արհմիության անդամների համար տուրիստական ուղևորություն դեպի Գյումրի քաղաքի մշակութային օջախներ և հուշարձաններ: Միջոցառմանը մասնակցում էին ՃՀՄ-ին անդամակցող գրեթե բոլոր արհեստակցական կազմակերպությունների նախագահները, արհմիության անդամները՝ Հանրապետության տարբեր տարածքների (Երևան, Վանաձոր, Գորիս, Արմավիր, Թումանյան, Վարդենիս, Եղվարդ) թանգարաններից, թատրոններից, մշակութային կենտրոններից, երաժշտական դպրոցներից և այլն: Մեկօրյա այցի նպատակն էր աշխուժացնել միջմշակութային շփումները, ամրապնդել արհմիության անդամների համերաշխությունը և այն մշակութային օջախներում, որտեղ չկան արհմիութենական կազմակերպություններ, կարևորել արհմիութենական կազմակերպությունների գործունեության անհրաժեշտությունը:

Առաջինի լրատվական ալիքն անդրադարձ է կատարել Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիայի կողմից կազմված «Իրավունքների համաշխարհային ինդեքս 2025» զեկույցին

Տեսանյութը դիտելու համար այցելեք հետևյալ հղումով՝
<https://www.youtube.com/watch?v=Yv64jISzPCE>

Իրավունքների համաշխարհային ինդեքսն աշխատողների իրավունքների խախտման միակ համապարփակ և տարեկան հրապարակվող գլոբալ զեկույցն է, որը կազմվում է Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիայի (ITUC) կողմից: 2025 թվականի զեկույցը վկայում է, որ աշխարհի տարբեր երկրներում աշխատողների և արհմիությունների իրավունքների խախտումները խորանում են՝ ստեղծելով գլոբալ ճգնաժամ:

Այս տարի զեկույցում ուսումնասիրվել է 151 երկիր, և դրանցից միայն 7-ն են արժանացել լավագույն՝ 1 գնահատականին: Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիայի կարծիքով այս ցուցանիշը մտահոգիչ է և կապ ունի աշխարհում ավտորիտար կառավարությունների աճի հետ: Չեկույցում առանձնացվել է նաև աշխատողների իրավունքների խախտումների առումով ամենավատ 10 երկրների ցանկը, որտեղ ներառվել են Բելառուսը և Թուրքիան:

Արհմիությունների միջազգային կոնֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Լյուկ Թրայանզլն իր խոսքում ընդգծել է, որ գլոբալ մակարդակով տեսանելի է աշխատողների իրավունքների շարունակական վատթարացումը: Նա նշում է, որ սա հարձակում է ինչպես ժողովրդավարության, այնպես էլ աշխատողների իրավունքների վրա, ինչը հատկապես բնորոշ է ավտորիտար կառավարությունների աճին:

Հայաստանի Հանրապետությունն այս տարի արժանացել է 3 գնահատականի, ինչը նշանակում է, որ թե՛ օրենսդրության, և թե՛ գործնական հարթակներում առկա են թերություններ: Չեկույցում հատկապես ընդգծվել է գործադուլի իրավունքի իրացման սահմանափակումը:

Չեկույցին անդրադարձել է ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի տեղակալ Ռուբեն Սարգսյանը, իսկ Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը ներկայացրել է իր դիրքորոշումը և անդրադարձել է Հայաստանում գործադուլի իրավունքի իրացման դժվար ընթացակարգին:

«Առաջնորդության վերելք». կանանց հզորացման նոր փուլ Հայաստանում

2025 թվականի հուլիսի 29-ը նշանավորվեց «Առաջնորդության վերելք» Նախաձեռնության երկրորդ փուլի հաջող ավարտով և նոր փուլի մեկնարկով: Այս եզակի ծրագիրը, որը իրականացվում է ՄԱԿ-ի Չարգացման ծրագրի կողմից՝ Ավստրիական զարգացման գործակալության աջակցությամբ «Հարթակ #5. Հայաստանում կանանց տնտեսական հնարավորությունների հզորացման» ծրագրի շրջանակում, արդեն իսկ զգալի արդյունքներ է բերել: Նախաձեռնության մասնակից կանայք ամիսների ընթացքում հաջողությամբ առաջ մղեցին ընտանիքահեն քաղաքականությունները իրենց կազմակերպություններում:

Միջոցառմանը մասնակիցներին ոգեշնչող ելույթներով դիմեցին ՀՀ Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարի տեղակալ Տաթևիկ Ստեփանյանը, ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր Հերիքնազ Տիգրանյանը և Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիայի նախագահ Էլեն Մանասերյանը:

Առաջին անգամ ՄԱԶԾ-ն կանանց առաջնորդության զարգացման մոդելի հիմքում դրել է ոչ միայն կարիերայի միջին օղակում գտնվող կանանց առաջնորդական կարողությունների հզորացումը «ռադիկալ խոնարհության» մոդելի կիրառմամբ, այլև առաջնորդական հմտությունների գործնական կիրառության հնարավորությունների ստեղծումը ընտանիքահեն պրակտիկաների խթանման միջոցով: Այս ամենին միացել է նաև մասնակիցների մոտիվացիայի բարձրացումը՝ նրանց կողմից մշակված լուծումների և նախաձեռնությունների իրականացման աջակցությամբ:

Նախաձեռնության արդյունքները արդեն իսկ խոսում են ինքնին. ամրապնդվել են հանրային և մասնավոր հատվածի, ինչպես նաև տեղական ինքնակառավարման մարմինների 100 կանանց կարողությունները, իսկ ավելի քան 55 մասնակից առաջին անգամ իրենց կազմակերպություններում ներկայացրել է ընտանիքահեն քաղաքականություններ և իրազեկել գործընկերներին: Ծրագիրն ունի շարունակական բնույթ:

Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիա

Հասցե՝ Վազգեն Սարգսյան 26/3

Հեռ.՝ +37410 583682

www.hamk.am hamk@hamk.am